

Instrukcja sporządzania informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego

Poniżej znajdują się objaśnienia poszczególnych elementów Informacji dodatkowej, określonej w załączniku Nr 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej (Dz. U. z 2017r. poz. 1911 ze zm.),

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:

1.

1.1 nazwę jednostki

Nazwa jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego. *W przypadku sprawozdania łącznego jednostki samorządu terytorialnego należy podać nazwę jednostki samorządu terytorialnego.*

1.2 siedzibę jednostki

Miejscowość, w której jednostka budżetowa lub samorządowy zakład budżetowy prowadzi działalność. *W przypadku sprawozdania łącznego jednostki samorządu terytorialnego należy podać siedzibę jednostki samorządu terytorialnego.*

1.3 adres jednostki

Adres jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego. *W przypadku sprawozdania łącznego jednostki samorządu terytorialnego należy podać adres jednostki samorządu terytorialnego.*

1.4 podstawowy przedmiot działalności jednostki

Przedmiot działalności powinien wynikać ze statutu jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego i obejmować zadania jednostek samorządu terytorialnego wymienione w ustawach o samorządzie gminnym, powiatowym, jest to zaspokajanie potrzeb zbiorowych mieszkańców. *W przypadku sprawozdania łącznego jednostki samorządu terytorialnego należy wskazać świadczenie usług wymienionych w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, 4 ust. 1 o samorządzie powiatowym.*

2. wskazanie okresu objętego sprawozdaniem

Rok obrotowy dla jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego (jest to rok kalendarzowy), za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

3. wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne

Nie dotyczy jednostkowych informacji dodatkowych.

Sprawozdanie finansowe obejmuje łączne dane jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych.

4. omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (a także amortyzacji)

Wskazuje się wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone ustawą oraz rozporządzeniem.

5. inne informacje

Inne istotne informacje, niewyszczególnione w pozycjach I.1-I.4, które mogą mieć wpływ na ułatwienie zrozumienia poziomu czytelności danych zaprezentowanych w pozostałych częściach

[illegible]

[illegible][illegible]

4	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)										
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.2 aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami

Informacje kwalifikujące się do zaprezentowania w tej pozycji mają charakter warunkowy. Jednostka przedstawia informację o aktualnej wartości rynkowej posiadanych i użytkowanych składników aktywów trwałych, np. tylko w odniesieniu do niektórych środków trwałych, w szczególności do nieruchomości, dla których opracowany został operat szacunkowy na potrzeby przeprowadzenia operacji w zakresie gospodarki nieruchomościami. Wycena środków trwałych następuje wg zasady wskazanej w art. 28 ust.1 pkt 1 uor i zgodnie z nadrzędną zasadą rachunkowości zawartą w art. 7 ust. 1 uor.

1.3 kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych

Podaje się wartość odpisów aktualizujących aktywów niefinansowych: wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz długoterminowych aktywów finansowych, jeżeli jednostka dokonuje takich odpisów.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan odpisów na początek roku obrotowego	Zwiększenia odpisów aktualizujących w ciągu okresu sprawozdawczego	Zmniejszenia odpisów aktualizujących w ciągu okresu sprawozdawczego	Stan odpisów na koniec roku obrotowego (3+4-5)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Wartości niematerialne i prawne				
2.	Środki trwałe				
3.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)				
4.	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)				
5.	Razem długoterminowe aktywa finansowe				
5.1	Akcje i udziały				
5.2	Inne papiery wartościowe				
5.3	Inne długoterminowe aktywa finansowe				
	Ogółem (1+2+3+4+5)				

1.4 wartość gruntów użytkowanych wieczysto

Wykazuje się grunty Skarbu Państwa lub jst, w stosunku do których jednostka posiada prawo wieczystego użytkowania, dane wynikają z prowadzonego konta pozabilansowego.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Grunt (lokalizacja, nr działki)	Stan na początek roku	Stan na początek Roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)
				zwiększenie	zmniejszenie	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.		Powierzchnia (m ²)				
		wartość (zł)				
2.		Powierzchnia (m ²)				
		wartość (zł)				

3.		Powierzchnia (m2)				
		wartość (zł)				
...		Powierzchnia (m2)				
		wartość (zł)				

1.5 wartość niezamortyzowanych lub nieumarzalnych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
Jednostka wykazuje wartości szacunkowe obcych składników majątkowych ustalonych we własnym zakresie. W ewidencji bilansowej nie ujmuje się środków trwałych objętych umowami dzierżawy i umowami o podobnym charakterze (z wyłączeniem umów leasingu finansowego).

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia w ciągu okresu sprawozdawczego	Zmniejszenia w ciągu okresu sprawozdawczego	Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Grunty				
2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej				
3.	Urządzenia techniczne i maszyny				
4.	Środki transportu				
5.	Inne środki trwałe				
	Ogółem (1+2+3+4+5)				

1.6 liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Należy wykazać liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych. Informacje wynikają na ostatni dzień roku obrotowego z ewidencji analitycznej prowadzonej przede wszystkim do konta 030. Wartość posiadanych papierów wartościowych należy wykazać według wartości rynkowej i aktualnej wartości księgowej przyjętej do ewidencji w dniu bilansowym.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego		Zwiększenie		Zmniejszenie		Stan na koniec roku obrotowego	
		liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba (3+5-7)	Wartość (4+6-8)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Akcje								
2.	Udziały								
3.	Dłużne papiery wartościowe (w tym obligacje)								
4.	Inne papiery wartościowe								
5.	...								

1.7 dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)

Informacje zaprezentowane w tej pozycji pochodzą przede wszystkim z ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 290. Jednostka przedstawia informację o wysokości odpisów aktualizujących wszelkich należności długo- i krótkoterminowych. Odpisy wykorzystane to kwoty

dotyczące nieściągalnych należności odpisanych w ciężar uprzednio dokonanych odpisów aktualizujących. Natomiast odpisy zbędne (rozwiązane) to odpisy, których wartość odniesiono na pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe wskutek uregulowania zapłaty przez dłużnika lub ustąpienia przesłanek, dla których uprzednio utworzono odpis aktualizujący.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie według grup należności	Stan odpisów na początek roku obrotowego	Zwiększenia odpisów aktualizujących w ciągu okresu sprawozdawczego	Zmniejszenia odpisów aktualizujących w ciągu okresu sprawozdawczego			Stan odpisów na koniec roku obrotowego (3+4-7)
				wykorzystanie	rozwiązanie (uznanie odpisów za zbędne)	zmniejszenia razem (5+6)	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
	Ogółem (1+2+3+4+5)						

1.8 dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym

Rezerwy to zobowiązania, których termin wymagalności i kwota nie są pewne. Jednostka wykazuje na podstawie zapisów na kontach analitycznych prowadzonych do konta 840 dane o stanie rezerw. Uwzględnia cel ich utworzenia, stan rezerw na początek roku obrotowego, ich zwiększania i wykorzystanie oraz ich rozwiązanie, a także informację o ich stanie końcowym.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie rodzajów rezerw według celu ich utworzenia	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie	Zmniejszenie			Stan na koniec roku obrotowego (3+4-7)
				wykorzystanie	rozwiązanie (uznanie rezerw za zbędne)	zmniejszenia razem (5+6)	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
	Ogółem (1+2+3+4+5)						

1.9 podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty: powyżej 1 roku do 3 lat, powyżej 3 do 5 lat, powyżej 5 lat

Jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe ujmują tu zobowiązania długoterminowe, które występują w bilansie. Zobowiązania długoterminowe ujmowane są w ewidencji księgowej na kontach zespołu 2 (z wyłączeniem konta 201). Mogą to być zobowiązania z tytułu zakupów na raty, odroczonej ratalnych spłat za wykonane usługi, roboty budowlane.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie zobowiązań według pozycji bilansu	Okres wymagalności						Razem	
		powyżej 1 roku do 3 lat		powyżej 3 do 5 lat		powyżej 5 lat			
		stan na:							
		początek roku obrotowe go	koniec roku obrotowe go	początek roku obrotowe go	koniec roku obrotowe go	początek roku obrotowe go	koniec roku obrotowe go	początek roku obrotowe go (3+5+7)	koniec roku obrotowe go (4+6+8)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
	Ogółem (1+2+3+4+5)								

1.10 kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego

Należy wykazać kwoty wynikające z umów leasingu.

1.11 łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń

Wykazuje się łączną kwotę zobowiązań, jakie zostały wykazane w bilansie, a które wskazują na ograniczenia w dysponowaniu majątkiem jednostki. Ograniczenia mogą wynikać z ustanowienia zabezpieczeń na poszczególnych składnikach aktywów w związku z np. zaciągnięciem kredytów lub pożyczek. W tym punkcie jest wykazywane także weksle własne, będące zabezpieczeniem zobowiązań.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie według rodzajów zobowiązań	Kwota zobowiązania	Wyszczególnienie według formy i charakteru zabezpieczenia zobowiązania	Kwota zabezpieczenia
1.	2.	3.	4.	5.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
	Ogółem (1+2+3+4+5)			

1.12 łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia przyszłych niepewnych zdarzeń. Zobowiązania tego typu nie są prezentowane w bilansie. Podlegają one ujęciu w ewidencji pozabilansowej.

Pozycja ta dotyczy zobowiązań mogących ujawnić się w przyszłości.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie według rodzajów zobowiązań warunkowych	Kwota zobowiązania warunkowego	Wyszczególnienie według formy i charakteru zabezpieczenia zobowiązania warunkowego	Kwota zabezpieczenia
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Gwarancje			
2.	Poręczenia			
3.	Roszczenia sporne			
4.	Zawarte, ale jeszcze niewykonane umowy			
5.				

	Ogółem (1+2+3+4+5)			
--	-------------------------------	--	--	--

1.13 wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie

Jednostki przedstawiają informację dotyczącą tytułów rozliczeń międzyokresowych. Pozycje czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych mogą występować m.in. z tytułu opłaconych „z góry” i dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych kosztów prenumeraty, kosztów ubezpieczeń, czynszów. Bierne międzyokresowe rozliczenia kosztów ujmuje się na stronie Ma konta 640.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie zobowiązań według pozycji bilansu	Wartość rozliczeń międzyokresowych według stanu na:	
		początek roku obrotowego	koniec roku obrotowego
1.	2.	3.	4.
1.	Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów		
1.1			
1.2			
	Razem rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów		
2.	Rozliczenia międzyokresowe czynne przychodów		
2.1			
2.2			
	Razem rozliczenia międzyokresowe czynne przychodów		
3.	Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		
3.1			
3.2			
	Razem rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		
4.	Rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów		
4.1			
4.2			
	Razem rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów		
	Ogółem (1+2+3+4)		

1.14 łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

Wykazuje się gwarancje, poręczenia, które otrzymała jednostka. Nie są one objęte ewidencją księgową prowadzoną na kontach bilansowych. Wymagają prowadzenia szczegółowej ewidencji pozabilansowej.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie według rodzaju otrzymanych gwarancji i poręczeń	Kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie według stanu na:		Kwota zobowiązań zabezpieczonych otrzymanymi (niewykazanymi w bilansie) gwarancjami i poręczeniami według stanu na:	
		początek roku	koniec roku	początek roku	koniec roku

		obrotowego	obrotowego	obrotowego	obrotowego
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.					
2.					
3.					
4.					
	Ogółem (1+2+3+4+...)				

1.15 kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

Pozycja ta służy ujawnieniu kwoty wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń pracowniczych (w zł)
1.	2.	3.
1.	Odprawy emerytalne, rentowe	
2.	Nagrody jubileuszowe	
3.	Świadczenia urlopowe	
4.	Inne (świadczenia pracownicze wypłacone w formie pieniężnej, stanowiące część kosztów ewidencjonowanych na koncie 405 – np. dopłata do okularów, ekwiwalenty za pranie odzieży itp.)	
5.		
	Ogółem (1+2+3+4+5)	

1.16 inne informacje

Jednostki wykazują według własnego uznania kierownictwa informacje dotyczące ważnych spraw dla zachowania przejrzystości i jasności sprawozdania. Uzupełnienie tej pozycji nie ma charakteru obligatoryjnego. Ministerstwo Finansów wskazuje, iż samorządowe zakłady budżetowe powinny zaprezentować ujęcie kwoty przekazanej nadwyżki środków obrotowych do budżetu, a w związku z tym możliwą różnicę między wynikiem finansowym z bilansu, rachunku zysków i strat a zmianami w funduszu.

2.

2.1 wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

Jednostka powinna wyceniać materiały i towary według ceny nabycia lub ceny zakupu, natomiast produkty po kosztach wytworzenia, nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy. Odpis obniża wycenę składnika zapasów i jest odnoszony w pozostałe koszty operacyjne.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie według rodzaju zapasów	Stan odpisów na początek roku obrotowego	Zwiększenia odpisów aktualizujących w ciągu okresu sprawozdawczego	Zmniejszenia odpisów aktualizujących w ciągu okresu sprawozdawczego			Stan odpisów na koniec roku obrotowego (3+4-7)
				wykorzystanie	rozwiązanie odpisów (uznanie odpisów za zbędne)	zmniejszenia razem (5+6)	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Zapasy						
2.	Materiały						
3.	Półprodukty i produkty w						

	roku						
4.	Produkty gotowe						
5.	Towary						
Ogółem (1+2+3+4+5)							

2.2 koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

Jednostka wykazuje rozszerzenie informacji o środkach trwałych w budowie, za rok ubiegły i rok bieżący. Należy uwzględnić odsetki i różnice kursowe, które wpłynęły na zwiększenie kosztów budowy środków trwałych.

Dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	Koszt środków trwałych w budowie w ciągu roku obrotowego	w tym:	
			odsetki	różnice kursowe
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Zadania kontynuowane z lat poprzednich i zakończone w danym roku obrotowym			
2.	Zadania kontynuowane z lat poprzednich, ale jeszcze niezakończone w danym roku obrotowym			
3.	Zadania rozpoczęte i zakończone w danym roku obrotowym			
4.	Zadania rozpoczęte w danym roku obrotowym, ale jeszcze niezakończone			
5.				
Ogółem (1+2+3+4+5+...)				

2.3 kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Począwszy od 1.01.2016r. straty i zyski nadzwyczajne zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów lub przychodów operacyjnych. Należy wykazać tu pozostałe przychody lub koszty operacyjne bądź finansowe o szczególnie wysokiej wartości lub które wystąpiły incydentalnie, a są istotne (np. związane ze sprzedażą składników majątku, usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, istotne kwoty kar, odszkodowań z tytułu wyroków sądowych).

2.4 informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych

Nie dotyczy jst

2.5 inne informacje

Należy ujawnić informacje niezbędne dla oceny rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej, które nie zostały zaprezentowane w pkt. 2 (np. postępowania sądowe o istotnych wartościach roszczenia, których skutków nie można było przewidzieć i ująć jako zobowiązania warunkowe).

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

Jednostka powinna przedstawić dane które nie zostały wymienione powyżej a mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej jednostki.

WOST
mgr Jacek Kulodziej